

Prima instanță: Judecătoria Cahul
Judecător: Cotea Ion
Instanța de apel: Curtea de Apel Cahul
Judecători: Ghenadie Eni
Natalia Bondarenco
Ion Dănăilă

Republica Moldova
Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

05 martie 2014

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecător:

Valeriu Doagă

Judecătorii:

Ala Cobăneanu, Sveatoslav Moldovan,
Ion Vilcov și Vera Macinskaia,

examinînd recursul declarat de Svetlana Moraru în interesele Annei Crintea,
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Crintea Anna
împotriva lui Crintea Ion privind desfacerea căsătoriei și partajarea averii comune,
împotriva deciziei Curții de Apel Cahul din 11 iulie 2013, prin care apelul declarat
de Crintea Ion, a fost admis,

A C O N S T A T A T:

La 28 august 2012 Crintea Anna a înaintat în instanța de judecată o acțiune
împotriva lui Crintea Ion , privind desfacerea căsătoriei și partajarea averii comune.

În motivarea acțiunii reclamanta Crintea Ana a indicat că, părțile au încheiat la data
de 04 februarie 1989 căsătoria, înregistrată de către sovietul sătesc s. Roșu, raionul
Cahul. Din viața în comun ei au 2 copii .

A mai menționat reclamanta că, viața comună a eșuat, nu locuiește împreună cu
soțul și păstrarea familiei este imposibilă.

Reclamanta a mai invocat că, din conviețuirea împreună, părțile au agonisit bunuri
imobile, bunuri casnice și depuneri bănești.

La 12 noiembrie 2012 reclamanta Crintea Anna a înaintat o cerere prin care și-a
concretizat pretențiile.

Solicită reclamanta Crintea Anna, desfacerea căsătoriei încheiate între Crintea Ion
și ea, înregistrată cu nr. 1 la 04 februarie 1989 de către sovietul sătesc s. Roșu raionul
Cahul. Partajarea casei de locuit și terenul aferent cu nr. cadastral 1738205063 din s.
Roșu raionul Cahul, atribuind-i ½ din casă, terenul aferent, depunerilor bănești de pe
contul lui Crintea Ion la S.A. „Banca de Finanțe și Comerț”, filiala Cahul în sumă de

56054,29 lei proprietate comună în devălmășie. Prin cererea de concretizare a pretențiilor reclamanta a solicitat partajarea sumei de 5527,44 lei.

Prin Hotărârea Judecătorei Cahul din 28 noiembrie 2012 acțiunea înaintată de Crintea Anna împotriva lui Crintea Ion privind desfacerea căsătoriei și partajarea averii comune a fost admisă.

A fost desfăcută căsătoria încheiată între Crintea Anna și Crintea Ion înregistrată la primăria (fostul sovietul sătesc) s. Roșu raionul Cahul, la 04 februarie 1989 sub nr.1. Au fost partajate bunurile comune a soților Crintea Anna și Crintea Ion casa și terenul aferent, după cum urmează:

S-a atribuit lui Crintea Anna $\frac{1}{2}$ cotă-parte din casa din s. Roșu raionul Cahul din partea I, conform actului de constatare nr. 1 al OCT Cahul, filiala ÎS „Cadastru” din 10 octombrie 2012, formată din camera nr. 2 cu suprafața de 11,7 m², camera nr. 3 cu suprafața de 12,6 m², camera nr. 6 cu suprafața de 6,6 m², camera nr. 7 cu suprafața de 10,6 m², camera nr. 8 cu suprafața de 2.0 m² camera nr. 9 cu suprafața de 3,7 m².

S-a atribuit lui Crintea Ion $\frac{1}{2}$ cotă-parte din casa din s. Roșu raionul Cahul din partea II conform actului de constatarea nr. 1 al OCT Cahul , filiala ÎS „Cadastru” din 10.10.2012, formată din camera nr.1 cu suprafața de 6,1 m², camera nr.4 cu suprafața de 19,4 m², camera nr. 5 cu suprafața de 10,6 m² și $\frac{1}{2}$ din terenul aferent casei de locuit.

S-a dispus ca construcțiile: poarta, gardul, bazinul, să rămână în proprietatea comună ca fiind indivizibile.

S-a dispus încasarea din contul Annei Crintea în beneficiul lui Crintea Ion diferența din prețul real și ideal în mărime de 3 531 lei.

S-a dispus atribuirea Anei Crintea $\frac{1}{2}$ cotă-parte din terenul aferent casei de locuit cu nr. cadastral 1738205063, constituită din I parte conform raportului specialistului OCT Cahul, filială ÎS „Cadastru” din 10 octombrie 2012.

S-a dispus atribuirea lui Crintea Ion $\frac{1}{2}$ cotă-parte din terenul aferent casei de locuit cu nr. cadastral 1738205063, constituită din II parte conform raportului specialistului OCT Cahul, filiala ÎS ”Cadastru” din 10 octombrie 2012.

Au fost stabilite hotarele partajului în natură conform schemei anexate la raportul specialistului OTC Cahul din 10 octombrie 2012.

S-a adjudecat Annei Crintea și lui Crintea Ion din banii cheltuiți câte 28 027,15 lei.

S-a dispus încasarea din contul lui Crintea Ion în beneficiul Annei Crintea cheltuielile de judecată în mărime de 2 763,22 lei.

Prin decizia Curții de Apel Cahul din 11 iulie 2013, apelul declarat de Crintea Ion, a fost admis. A fost casată parțial hotărârea judecătorei Cahul din 28 noiembrie 2012, în partea adjudecării Annei Crintea și lui Crintea Ion din banii cheltuiți câte 28 027,15 lei, pronunțându-se o nouă hotărârea prin care acest capăt de acțiune a fost respins. În rest, hotărârea primei instanțe a fost menținută.

Invocând ilegalitatea acestei decizii, la 12 septembrie 2013, Svetlana Moraru în interesele Annei Crintea, a contestat-o cu recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel cu menținerea în vigoare a hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a indicat că, decizia instanței de apel, a fost adoptată cu aplicarea eronată a normelor de drept material și au fost încălcate normele de drept procedural.

Totodată, mai invocă recurentul că, instanța de apel nu a constatat și elucidat toate circumstanțele care au importanță pentru justa soluționare a litigiului.

Instanța de recurs reiterează prevederile art. 434 C.P.C., care statuiază expres că, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Din actele pricinii se constată cu certitudine că, copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 07 august 2013, iar recursul au fost declarat la 12 septembrie 2013.

Astfel, prin prisma art. 434 C.P.C., instanța de recurs constată că recursul a fost declarat în termen.

Studiind materialele dosarului, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, consideră recursul declarat de Svetlana Moraru în interesele Annei Crintea întemeiat și care urmează a fi admis.

În favoarea concluziei enunțate se invocă următoarele argumente.

În conformitate cu prevederile art. 445 alin. (1) lit. e) C.P.C., instanța de recurs, după ce judecă recursul este în drept să admită recursul și să modifice decizia instanței de apel și/sau hotărîrea primei instanțe.

Din materialele cauzei rezultă cu certitudine că, la 28 august 2012 Crintea Anna a înaintat în instanța de judecată o acțiune împotriva lui Crintea Ion, prin care a solicitat desfacerea căsătoriei încheiate între Crintea Ion și ea, înregistrată cu nr. 1 la 04 februarie 1989 de către sovietul sătesc s. Roșu raionul Cahul. Partajarea casei de locuit și terenul aferent cu nr. cadastral 1738205063 din s. Roșu raionul Cahul, atribuind-i ½ din casă, teren aferent, depunerilor bănești de pe contul lui Crintea Ion la S.A. „Banca de Finanțe și Comerț”, filiala Cahul în sumă de 56054,29 lei proprietate comună în devălmășie. Prin cererea de concretizare a pretențiilor reclamanta a solicitat partajarea sumei de 5527,44 lei.

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție analizînd situația de fapt din prezenta speță, în raport cu probele anexate la dosar consideră oportun de a reitera prevederile art. 25 Codul Familie, care stauiază expres că, împărțirea proprietății în devălmășie a soților poate fi făcută atît în timpul căsătoriei, cît și după desfacerea ei, la cererea oricăruia dintre soți. Proprietatea în devălmășie poate fi împărțită în baza acordului dintre soți. În caz de neînțelegere, determinarea cotei-părți a fiecărui soț în proprietatea în devălmășie, precum și împărțirea acesteia în natură, se face pe cale judecătorească. La împărțirea proprietății în devălmășie, instanța judecătorească, la cererea soților, stabilește bunurile ce urmează să fie transmise fiecăruia dintre ei. Dacă unuia dintre soți îi sînt transmise bunuri care depășesc cota ce-i revine, celuilalt soț i se poate stabili o compensație bănească sau de altă natură. Bunurile procurate pentru copiii minori (îmbrăcăminte, încălțăminte, rechizite școlare, instrumente muzicale, jucării etc.) se transmit gratuit soțului împreună cu care locuiesc copiii. Depunerile făcute de soți pe numele copiilor lor minori sînt

proprietate a copiilor și nu se iau în considerare la partaj. Dacă bunurile comune au fost împărțite în timpul căsătoriei, acestea devin bunuri personale ale soților, iar bunurile care nu au fost împărțite, precum și bunurile dobândite ulterior de către soți, sînt proprietate în devălmășie a acestora. Pentru împărțirea bunurilor proprietate în devălmășie a soților a căror căsătorie a fost desfăcută, se stabilește un termen de prescripție de 3 ani.

Totodată, instanța de recurs consideră oportun de a reitera și prevederile art. 26 Codul Familiei, potrivit cărora la împărțirea proprietății în devălmășie a soților și determinarea cotelor-părți din aceasta, părțile soților sînt considerate egale dacă contractul matrimonial nu prevede altfel. Instanța judecătorească este în drept să diferențieze cotele-părți în proprietatea în devălmășie a soților, ținînd cont de interesele unuia dintre soți și/sau de interesele copiilor minori. La împărțirea proprietății în devălmășie a soților, datoriile comune se împart între ei proporțional cotelor-părți ce le-au fost repartizate.

De menționat că, prima instanță corect a stabilit necesitatea partajării bunului imobil. Astfel, corect a dispus partajarea potrivit variantelor de partajare stabilit prin actul de constatare nr. 1 al OCT Cahul: lui reclamanta Crintea Ana partea nr. I și lui Crintea Ion - partea nr. II.

Totodată, instanța de recurs menționează că, prima instanță corect a concluzionat despre necesitatea partajării depunerilor bănești bancare în sumă totală de 56054,29 lei.

Însă, prima instanță incorect a dispus modul de partaj a acestor sume bănești, adjudecînd lui Crintea Ion și Annei Crintea cîte 28027,15 lei pentru fiecare.

Astfel, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de casa decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe, în partea partajării sumei de 56054,29 lei și a pronunța o nouă hotărîre.

În susținerea poziției respective, instanța de recurs menționează că, suma de 56054,30 lei face parte din averea comună în devălmășie a soților Crintea Ion și Crintea Anna.

Or, din actele anexate la dosar și anume din informația furnizată de Filiala nr. 8 Cahul al „Banca de Finanțe și Comerț” S.A. la 06 noiembrie 2012, se constată cu certitudine că, Crintea Ion a acumulat mijloace bănești în sumă de 49825,63 lei și suma de 6228,66 lei – cu titlu de dobîndă.

Totodată, instanța de recurs menționează că, este neîntemeiat argumentul Crintea Ion precum că, la momentul înaintării acțiunii în contul său deschis la „Banca de Finanțe și Comerț” S.A. nu erau careva depuneri bănești.

De menționat că, potrivit informația furnizată de Filiala nr. 8 Cahul al „Banca de Finanțe și Comerț” S.A., la 28 august 2012, data înaintării acțiunii în judecată, Ion Crintea a ridicat depunerile bănești și a reziliat contractul de depozit.

Colegiul apreciază critic și afirmațiile lui Crintea Ion precum că, mijloacele bănești ridicate din contul său au fost cheltuiți în familie în diferite scopuri.

Or, actele pricinii atestă faptul că mijloacele bănești au fost ridicate din cont de către Crintea Ion în aceiași zi cînd Crintea Anna a înaintat acțiunea dată. Astfel, instanța de recurs constată inexistența legăturii de causalitate dintre situația de fapt și declarațiile lui Crintea Ion.

În acest sens, Colegiul cataloghează argumentele invocate de către Crîntea Ion în drept ineficiente și declarative, mai mult decît atît, ultimul nu a probat că banii au fost cheltuiți în interesul familiei.

În concluzie, Colegiul lărgit al Curții Supreme de Justiție menționează că, decizia Curții de Apel Cahul din 11 iulie 2013 și hotărîrea Judecătoriei Cahul din 28 noiembrie 2012 urmează a fi casate în partea partajării mijloacelor bănești depuse la „Banca de Finanțe și Comerț” S.A., cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărîri.

Din considerentele menționate și avînd în vedere faptul că, circumstanțe pricinii au fost constatate pe deplin, însă normele de drept material au fost aplicate eronat, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție, ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de Svetlana Moraru în interesele Annei Crîntea și a casa parțial decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe, în partea partajării mijloacelor bănești depuse la „Banca de Finanțe și Comerț” S.A., cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărîri.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. e) Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Se admite recursul declarat de Svetlana Moraru în interesele Annei Crîntea.

Se casează parțial decizia Curții de Apel Cahul din 11 iulie 2013 și hotărîrea Judecătoriei Cahul din 28 noiembrie 2012, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Crîntea Anna împotriva lui Crîntea Ion privind desfacerea căsătoriei și partajarea averii comune, în partea partajării mijloacelor bănești depuse la „Banca de Finanțe și Comerț” S.A., cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărîri după cum urmează:

Se partajează mijloacele bănești depuse la „Banca de Finanțe și Comerț” S.A. în sumă de 56054,29 lei, proprietate comună în devălmășie a soților Crîntea Ion și Crîntea Anna, încasînd din contul lui Ion Crîntea în beneficiul Annei Crîntea suma de 28027,15 lei.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Ala Cobăneanu

Sveatoslav Moldovan

Ion Vîlcov

Vera Macinskaia